

5/11

0702N1082

Candidate's Seat No : _____

BPA (NEP) Sem.-1 Examination

DSC-M-113-MPT

**Intro. of Percussion Instruments and Basic Techniques of
Hindustani Classical Music (Percussion)**

Time : 2-00 Hours]

February-2025

[Max. Marks : 50

Unit -1

- (A) Write detail note on the origin of Tabla -Pakhawaj OR Mridangam (05)
(B) Write detail note on the different theories related to the origin of Tabla -Pakhawaj OR Mridangam. (05)

(અ) તબલા, પખવાજ અથવા મૃદંગમ માંથી કોઈ એક વાદ્યની ઉત્પત્તિ ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો.

(બ) તબલા, પખવાજ અથવા મૃદંગમ માંથી કોઈ એક વાદ્યની ઉત્પત્તિ વિશેના વિવિધ મતો ની ચર્ચા કરો.

Or

- (A) Give an introduction of each parts of Tabla -Pakhawaj OR Mridangam.. (05)
(B) Give all the details of different types of woods and metals used in making of Tabla -Pakhawaj OR Mridangam.. (05)

(અ) તબલા, પખવાજ અથવા મૃદંગમ માંથી કોઈ એક વાદ્યના વિવિધ ભાગોની જાણકારી આપો.

(બ) તબલા, પખવાજ અથવા મૃદંગમ માંથી કોઈ એકવાદ્યની રચના માટે ઉપયોગમાં લેવાતી વિવિધ પ્રકારની ધાતુ તેમજ લાકડા વિશેની જાણકારી આપો.

Unit - 2 -

- (A) Give definitions of "Any five" from the following musical terminologys.
(A) Taal (B) Lay (C) Matra (D) Avartan (E) Khand (F) Theka (G) Palta (05) Tihai. (05)

- (B) Give an introduction of the different syllables played on Tabla -Pakhawaj OR Mridangam. (05)

(અ) નીચેની સંગીતની પરિભાષાઓમાંથી "કોઈપણ પાંચ" ની વ્યાખ્યા આપો.

(A).તાલ (B) લય (C) માત્રા (D) આવર્તન (E) ખંડ (F) ઠેકા (G) પલટા (05) તિહાઈ.

(P.T.O)

(બ) તબલા, પખવાજ અથવા મૃદંગમ માંથી કોઈ એક વાદ્ય ઉપર વગાડવામાં આવતા વિવિધ બોલ નો પરિચય આપો.

Unit – 3 –

(A) Write short note on the playing technique of Tabla -Pakhawaj OR Mridangam. (05)

(B) Write the names of main syllabus which are playing on Tabla -Pakhawaj OR Mridangam. (05)

(અ) તબલા, પખવાજ અથવા મૃદંગમ માંથી કોઈ એક વાદ્ય વગાડવાની રીત વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(બ) તબલા, પખવાજ અથવા મૃદંગમ માંથી કોઈ એક વાદ્ય વાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાતા મુખ્ય બોલો ના નામ લખો.

Or

(A) Give details about the types of different types of Lay. (05)

(B) Give the name of any five syllables of Tabla -Pakhawaj OR Mridangam playing which are playing by fingers of two hands. (05)

(અ) લયના વિવિધ પ્રકારો વિશે સંપૂર્ણ માહિતી આપો

(બ) તબલા, પખવાજ અથવા મૃદંગમ માંથી કોઈ એક વાદ્ય વાદનમાં બંને હાથની આંગળીઓથી વગાડતા કોઈપણ પાંચ બોલ ના નામ લખો.

Unit – 4 -

(A) Explain the "String instruments" of Indian classical musical instruments in details. (05)

(B) Explain the "Wind instruments of Indian classical musical instruments in details. (05)

Write short note on the working or utility of any two types of hindustani musical instruments. (05)

(અ) ભારતીય શાસ્ત્રીય સંગીતમાં વગાડવામાં આવતા 'તંતુ વાદ્યો'ની સમજૂતી આપો.

(બ) ભારતીય શાસ્ત્રીય સંગીતમાં વગાડવામાં આવતા 'શુષિર વાદ્યો' ની સમજૂતી આપો.

હિન્દુસ્તાની સંગીતના કોઈપણ બે પ્રકારના વાદ્યોના કાર્ય અથવા ઉપયોગિતા વિશે ટૂંકી નોંધ લખો.

Or

(A) Explain the "Percussion instruments" of Indian classical musical instruments in details. (5)

(B) Explain the "Metal instruments of Indian classical musical instruments in details.(05)

(अ) भारतीय शास्त्रीय संगीतमां वगाऽवामां आवता 'अवनध वाधो'नी समजूती आपो.

(ब) भारतीय शास्त्रीय संगीतमां वगाऽवामां आवता 'धन वाधो'नी समजूती आपो.

Unit 5 – Answer Any ten from the following.

(10)

(01) How many types of Indian musical instruments are classified?

(a) Two (b) Four (c) Six (d) Eight.

(02) In which type of category does the Tabla -Pakhawaj OR Mridangam instrument fall?

(a) Shushir (b) Ghan (c) Avanadya (d) Tantu.

(03) Which of the following instruments falls in the category of Shushir?

(a) Tabla (b) Manjira (c) Harmonium (d) Sarangi.

(04) What is used to tie the Tabla -Pakhawaj OR Mridangam head?

(a) Leather cord (b) Metal strings (c) Bamboo stick (d) Metal plate.

(05) How many main types of 'Lay' are there in Indian music ?

(a) Two (b) Four (c) Three (d) Seven.

(06) What is the first measure of taal called in music?

(a) Tali (b) Khali (c) Sam (d) Theka.

(07) On which measure does taal trital come empty?

(a) Fifth (b) Ninth (c) Thirteenth (d) First.

(08) How many notes are there in 'Taal Kaharwa'?

(a) Four (b) Eight (c) Ten (d) Twelve..

(09) How many sections or sections are there in 'Taal Dadra'?

(a) Eight (b) Five (c) Three (d) Two.

(10) Which category of instrument is 'Manjira'?

(a) Shushir (b) Ghan (c) Avanadya (d) Tabu.

(11) Which category of instrument is 'Sarangi'? ?

(a) Tabu (b) Shushir (c) Ghan (d) Avanadya.

(12) Which category of instrument is 'Harmonium'?

(a) Shushir (b) Ghan (c) Avanadya (d) Tabu.

(01) ભારતીય સંગીતના વાદ્યોને કેટલા પ્રકારમાં વર્ગીકૃત કરવામાં આવેલા છે ?

(અ) બે (બ) ચાર (ક) છ (ડ) આઠ.

(02) તબલા, પખાવજ અથવા મૃદંગમ વાદ્ય કયા પ્રકારની શ્રેણીમાં આવે છે ?

(અ) શુશિર (બ) ઘન (ક) અવનધ (ડ) તંતુ.

(03) નીચેનામાંથી સુશીરવાદ્યની શ્રેણીમાં આવતું વાદ્ય કયું છે ?

(અ) તબલા (બ) મંજીરા (ક) વાંસળી (ડ) સારંગી.

(04) તબલા, પખાવજ અથવા મૃદંગમની પડી ને બાંધવા માટે શેનો ઉપયોગ થાય છે?

(અ) ચામડાં ની દોરી (બ) ધાતુ ના તાર (ક) વાંસની પટ્ટી (ડ) સુતર ની દોરી.

(05) લયના મુખ્ય કેટલા પ્રકાર છે ?

(અ) બે (બ) ચાર (ક) ત્રણ (ડ) સાત.

(06) તાલની પહેલી માત્રા ને સંગીતની ભાષામાં શું કહેવાય છે ?

(અ) તાલી (બ) ખાલી (ક) સમ (ડ) ઠેકા.

(07) 'તાલ ત્રિતાલ'માં કઈ માત્રા ઉપર ખાલી આવે છે ?

(અ) પાંચમી (બ) નવમી (ક) તેરમી (ડ) પહેલી.

(08) 'તાલ કહેરવા' માં કેટલી માત્રા ઓ હોય છે?

(અ) ચાર (બ) આઠ (ક) દશ (ડ) બાર..

(09) 'તાલ દાદરા' માં કેટલા વિભાગ અથવા ખંડ હોય છે ?

(અ) આઠ (બ) પાંચ (ક) ત્રણ (ડ) બે.

(10) 'મંજીરાં' એ કઈ શ્રેણી નું વાદ્ય છે?

(અ) શુશિર (બ) ઘન (ક) અવનધ (ડ) તંતુ.

N1082-5

(11) 'સારંગી' એ કઈ શ્રેણી નું વાદ્ય છે? ?

(અ) તંતુ (બ) શુશિર (ક) ધન (ડ) અવનધ.

(12) હારમોનિયમ' એ કઈ શ્રેણી નું વાદ્ય છે?

(અ) શુશિર (બ) ધન (ક) અવનધ (ડ) તંતુ.